

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029)

d. 15-06-2026

Mødedato Mandag d. 15. juni 2026 kl. 12:30

Mødested M.5/rådhuset

Mødedeltagere Katrine Fusager Rohde, Anders Bertel, Stine Isaksen, Marie-Louise Høgh, Torsten Nielsen, Mads Panny (Fravær), Lars Mogensen, Stine Damborg, Lone Langballe

Indholdsfortegnelse

Screening af konkurrenceudsættelse.....	3
Principper for lokal handel ved kommunale indkøb.....	5
Kædeansvar og justering af trappemodellen på bygge- og anlægsområdet.....	7
Indkøb af kyllingekød.....	10
Uddannelsesfond.....	13
Optimering af samarbejde og ressourcer anvendt til erhvervsfremme.....	15
Underskriftsark.....	17

Punkt 1: Screening af konkurrenceudsættelse

26/12488

Resume

Det blev som en del af budgetforliget for 2026-2029 besluttet: ”Der afsættes 100.000 kr. til en undersøgelse af potentialet ved udlicitering.” Der er udarbejdet et oplæg med en indledende screening vedr. konkurrenceudsættelse, som drøftes.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår,

1. at oplægget om screening vedr. konkurrenceudsættelse drøftes, og
2. at det drøftes om, og i så fald på hvilke områder, der ønskes udarbejdet foranalyse af konkurrenceudsættelse.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 15-06-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget beslutter,

1. at der for nuværende ikke udarbejdes foranalyser af konkurrenceudsættelser, og
2. at Økonomi- og Erhvervsudvalget på en temadrøftelse senere genoptager drøftelserne om konkurrenceudsættelser samt en evt. ajourføring af administrationsgrundlaget for Viborg Kommunes konkurrenceudsættelser.

Fraværende:

Mads Panny

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Det blev som en del af budgetforliget for 2026-2029 besluttet: ”Der afsættes 100.000 kr. til en undersøgelse af potentialet ved udlicitering” ([link til budgetforliget 2026-2029](#)).

Inddragelse og høring

Hoved-MED drøftede oplæg om screening vedrørende konkurrenceudsættelse i maj måned ([link til sag nr. 2 i Hoved-MED 12. maj 2026](#)).

Beskrivelse

Forvaltningen har udarbejdet en indledende screening af konkurrenceudsættelse, som kan fungere som oplæg til drøftelse af konkurrenceudsættelse. Screeningen kan ses i bilaget.

Screeningen indeholder:

- Beskrivelse af dele fra den tidligere Indkøbs- og udbudspolitik, som vedrører konkurrenceudsættelse: Principper, forudsætninger, organisering mv.
- Beskrivelse af tidligere gennemførte konkurrenceudsættelser i Viborg Kommune og erfaringer hermed,
- Viborg Kommunes grad af konkurrenceudsættelse målt ved Indikator for Konkurrenceudsættelse (IKU) sammenlignet med andre kommuner,
- Gennemgang, område for område, af graden af konkurrenceudsættelse målt ved IKU, og baseret på erfaringer fra andre kommuner, oplystes hvilke yderligere opgaver, det er muligt at udbyde.

Hvis Økonomi- og Erhvervsudvalget ønsker at gå videre med konkurrenceudsættelser, vil der efterfølgende blive tilrettelagt en proces, hvor der udarbejdes foranalyser af udvalgte områder/opgaver med inddragelse af fagområder og relevante MED-udvalg. Foranalyserne skal indeholde en undersøgelse af markedssituationen, mulighed for en hensigtsmæssig afgrænsning af opgaven, der kan udbydes, indhentning af erfaringer fra andre kommuner mv. Foranalyserne vil blive behandlet i Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Slides konkurrenceudsættelse ØEU juni 2026

Fraværende Mads Panny, Lars Mogensen

Punkt 2: Principper for lokal handel ved kommunale indkøb

26/13408

Resume

Denne sag er en opfølgning på temadrøftelsen af udbud og indkøb i Økonomi- og Erhvervsudvalget 26. februar 2026. Der er udarbejdet et notat, hvor rammer, nuværende principper, afvejninger og skærpet lokalt fokus fremgår. I sagen lægges der op til øget fokus på at styrke andelen af lokal handel for kommunens indkøb.

Indstilling

Direktøren for Beskæftigelse, Økonomi & Personale foreslår,

1. at de i sagen beskrevne principper drøftes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 15-06-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget drøftede principper for lokal handel ved kommunale indkøb.

Fraværende:

Mads Panny

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

I forbindelse med temadrøftelsen af udbud og indkøb i Økonomi- og Erhvervsudvalget 26. februar 2026 blev lokal handel drøftet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Kommunens indkøb af varer og tjenesteydelser sker efter en række principper:

- At indkøb sker, hvor det er bedst og billigst (økonomisk mest fordelagtigt)
- At lovgivningen overholdes, herunder ligebehandling af potentielle leverandører
- At indkøb foretages effektivt med færrest mulige transaktionsomkostninger for den kommunale organisation

Viborg Kommune har gennem sine udbud opnået besparelser i størrelsesordenen 120 mio. kr. årligt.

Øget lokal handel skal afvejes i forhold til ovenstående principper.

I bilag nr. 1 er et notat, der uddyber rammer, afvejninger og yderligere fokus på at styrke andelen af lokal handel.

Det skærpede lokale fokus vil indgå i en samlet konkret vurdering sammen med nuværende principper:

- Afsøgning af markedet og synlighed
 - Øget fokus på lokale virksomheder i markedsundersøgelser
 - Offentliggørelse af udbudsplaner og opdatering af information på viborg.dk
- Dialog med lokale virksomheder
- Systematisk markedsdialog før udbud
- Øget indsigt i lokale virksomheders kapacitet og barrierer
- Udbudsdesign og aftaleudformning

- Konkret stillingtagen til antal af delaftaler og udnyttelse af delydelsesreglen med øget fokus på lokale virksomheders mulighed for at byde på udbud.
- Ikke udbudspligtige indkøb
 - Øget opfordring til lokal handel

Formålet er at styrke lokal handel samtidig med, at hensyn til kvalitet, pris og effektiv resurseanvendelse opretholdes.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Notat - Principper for lokal handel ved kommunale indkøb 10-06-26

Fraværende Mads Panny, Lars Mogensen

Punkt 3: Kædeansvar og justering af trappemodellen på bygge- og anlægsområdet

26/13331

Resume

Sagen forelægges med henblik på politisk stillingtagen til to spørgsmål på bygge- og anlægsområdet: Dels om Viborg Kommune skal indføre kædeansvar i sine kontrakter, dels om de nedre beløbsgrænser i den gældende trappemodel skal hæves når der foreligger hjemmel i ny lovgivning.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget med henblik på indstilling til byrådet tager stilling til,

1. om Viborg Kommune indfører kædeansvar i kontrakter på bygge- og anlægsområdet eller, den nuværende politik fastholdes, og
2. om de nedre beløbsgrænser i trappemodellen hæves fra 300.000 kr. til 500.000 kr. og fra 3.000.000 kr. til 5.000.000 kr. Ændringen gennemføres først, når der foreligger hjemmel i ny lovgivning.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 15-06-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at Viborg Kommune ikke indfører kædeansvar i kontrakter på bygge- og anlægsområdet, og
2. at de nedre beløbsgrænser i trappemodellen hæves fra 300.000 kr. til 500.000 kr. og fra 3.000.000 kr. til 5.000.000 kr. Ændringen gennemføres, når der foreligger hjemmel i ny lovgivning.

Anders Bertel (A), Marie Louise Høgh (F) og Stine Isaksen (Å) stemmer imod 1. ”at”, idet der skal arbejdes videre med muligheden for at indføre kædeansvar, og at kommunen som minimum opstarter kontrol af, om de nugældende arbejds klausuler overholdes.

Fraværende:

Mads Panny
Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog Viborg Kommunes Indkøb- og Udbudspolitik den 21. maj 2014 ([Link til sag nr. 5 i byrådet den 21. maj 2014](#)). Forud for vedtagelsen blev der gennemført dialog med Dansk Byggeri, Dansk Industri, Mercantec, LO og VIBORGegnens Erhvervsråd m.fl.

Politikken blev revideret i 2016 og vedtaget i byrådet den 15. juni 2016 ([Link til sag nr. 4 i byrådet den 15. juni 2016](#)). Revideringen omhandlede dels ændringer i forhold til den nye udbudslov, dels ændringer og præciseringer af bestemmelserne omkring udbud af bygge- og anlæg.

En revideret indkøbs- og udbudspolitik blev godkendt af byrådet den 20. juni 2018 ([Link til sag nr. 25 i byrådet den 20. juni 2018](#)).

Inddragelse og høring

Den 8. maj 2026 blev der afholdt et dialogmøde med deltagelse af lokalafdelingen af DI Byggeri, en juridisk repræsentant fra DI (Torkil Schrøder-Hansen), tre lokale entreprenører samt DI's næstformand, som deltog som repræsentant for entreprenører i de øvrige kommuner i Midt- og Vestjylland. Formålet var at indhente branchens vurderinger af de praktiske, juridiske og markeds mæssige konsekvenser ved både en eventuel indførelse af kædeansvar i Viborg Kommune og en mulig hævelse af beløbsgrænserne i trappemodellen.

Torkil Schrøder-Hansen vurderede at det er passende at hæve grænsen i trappemodellen, så de flugter de nye grænseværdier i den forventede sammenskrivning af tilbudsloven og ud-budsloven.

Han vurderede også, at det ikke er nødvendigt at indføre kædeansvar i Viborg kommune.

De tre lokale repræsentanter (Jakob Kriegbaum fra Kriegbaum Murerfirma, Brian Schjötler fra Tømrerfirmaet Jørgen Sørensen og Henrik Lund fra Lund Byggefirma) vurderede at det giver mening at hæve grænseværdierne i trappemodellen. De udtrykte samtidigt, at håndværkerlisten fungerer godt, og der var generelt tilfredshed med Viborg Kommunes udbud af entreprenørydelser. De så gerne flere projekter blev udbudt i indbudt udbud fremfor offentligt udbud, og at der generelt blev udbudt i fag-, stor-, hoved- eller totalentreprise hvor det giver mening ift. de enkelte projekters størrelse og kompleksitet.

Ift. kædeansvar tilkendegav de, at de ikke vurderede det nødvendigt, samt at det vil medføre unødigt byrder for særligt mindre/mellemstore entreprenørfirmaer.

Beskrivelse

På baggrund af en temadrøftelse i Økonomi- og Erhvervsudvalget forelægges sagen med henblik på politisk drøftelse og stillingtagen til, om der skal indføres kædeansvar i Viborg Kommunes kontrakter og om de nedre beløbsgrænser i den gældende trappemodell for bygge- og anlægsopgaver skal hæves fra henholdsvis 300.000 kr. til 500.000 kr. og fra 3.000.000 kr. til 5.000.000 kr. når der foreligger hjemmel i ny lovgivning.

Kædeansvar

Viborg Kommune anvender i dag arbejdsklausuler i sine kontrakter. Arbejdsklausulerne har til formål at sikre, at leverandører og eventuelle underleverandører giver medarbejdere løn- og ansættelsesvilkår, der ikke er mindre gunstige end de vilkår, der følger en relevant overenskomst, gældende lovgivning eller administrative forskrifter for tilsvarende arbejde på den egn, hvor opgaven udføres. Kommunen kan kræve dokumentation for overholdelsen af vilkårene, og manglende overholdelse kan efter kontrakten anses som væsentlig misligholdelse.

Arbejdsklausul og kædeansvar er ikke det samme. Hvor arbejdsklausulen fastsætter krav til løn- og arbejdsvilkår og giver kommunen mulighed for kontrol, indebærer kædeansvar, at hovedentreprenøren eller kontrakthaven kan pålægges ansvar for, at underleverandører overholder krav om løn- og arbejdsvilkår samt lovlig opholds- og arbejdstilladelse. Kædeansvar vedrører således placeringen af økonomisk ansvar i hele leverandørkæden for den bydende entreprenør.

En eventuel indførelse af kædeansvar kan bidrage til en mere tydelig ansvarsplacering i leverandørkæden og understøtte hensynet til ordnede løn- og arbejdsvilkår. Omvendt vil en sådan ordning medføre øgede administrative opgaver for forvaltningen til opfølgning og kontrol af efterlevelsen af kontraktvilkårene. De kontraktmæssige opgaver vil også medføre større kompleksitet i kommunens udbud og øget behov for juridisk bistand. Herudover kan kædeansvar påvirke leverandørernes risikovurdering og dermed deres interesse i at byde på kommunens opgaver. Særligt mindre entreprenørvirksomheder vil blive påført en stor administrativ og juridisk byrde ift. kontrol af underleverandørers overholdelse af klausulerne. Derudover medfører kædeansvar en øget økonomisk risiko hos kontraktholderen – en risiko som vil blive prissat og indregnet i tilbudsprisen.

Den nuværende praksis for håndhævelse af de sociale klausuler er, at forvaltningen reagerer ved mistanke eller på baggrund af anmeldelser. Efter indførelsen af kravet om sociale klausuler i 2014 har forvaltningen én gang haft behov for at anmode en entreprenør om at dokumentere løn- og ansættelsesvilkår, hvilket blev imødekommet. Den nuværende praksis er, at forvaltningen reagerer ved mistanke eller på baggrund af anmeldelser. Forvaltningen har generelt indtryk af, at entreprenører, som arbejder for Viborg Kommune, efterlever kravene i de sociale klausuler. Flere sammenlignelige kommuner har desuden ikke indført kædeansvar.

På baggrund af dialogen med branchen er den samlede vurdering, at kædeansvar ikke bør indføres i Viborg Kommune.

Trappemodellen

Trappemodellen beskriver, hvordan Viborg Kommune håndterer bygge- og anlægsopgaver afhængigt af opgavens størrelse. Modellen fastlægger både valg af udbudsform og de krav, der gælder for den enkelte opgave. Som hovedregel udbydes opgaver i offentlig licitation og fagentreprise, mens anvendelse af andre udbudsformer forudsætter en konkret politisk beslutning. Valget af udbudsform afhænger af opgavens økonomiske størrelse, og inden for modellens rammer er forvaltningen bemyndiget til at tildele opgaver. Der stilles som udgangspunkt krav om uddannelsesklausuler, når der findes relevante erhvervsuddannelser, men kravniveauet differentieres efter kontraktens størrelse og reduceres eller bortfalder ved mindre opgaver.

- Byggeanlægsprojekter med entreprenørudgifter over EU's tærskelværdi (pt. ca. 42 mio. kr.) udbydes i EU-udbud.
- Byggeanlægsprojekter med entreprenørudgifter mellem 3 mio. kr. og EU's tærskelværdi udbydes i offentlig licitation.
- Byggeanlægsprojekter med entreprenørudgifter mellem 300.000 kr. og 3 mio. kr. i underhåndsbud efter håndværkerlisten.
- Byggeanlægsprojekter med entreprenørudgifter under 300.000 kr. indhentes tilbud fra én til tre lokale virksomheder.

I foråret arbejdede regeringen med at samskrive udbudsloven og tilbudsloven, og i den sammenhæng er der lagt op til at hæve grænsen for underhåndsbud fra 3 mio. kr. til 5 mio. kr. For byggeanlægsprojekter under 5 mio. kr. skal arbejdet tildeles på markedsmæssige vilkår efter de forvaltningsretlige principper.

Det foreslås derfor, at beløbsgrænserne for udbud efter trappemodellen hæves fra 300.000 kr. til 500.000 kr. og fra 3.000.000 kr. til 5.000.000 kr., så de flugter med de forventede nye grænseværdier i en kommende sammenskrivning af tilbudsloven og udbudsloven. En hævelse af beløbsgrænsen vil give en større administrativ fleksibilitet i mindre og mellemstore sager. Opgaverne vil fortsat blive tildelt til lokale entreprenører.

En hævelse til 5.000.000 kr. kan imidlertid først gennemføres lovligt, når ny lovgivning er trådt i kraft. I bilag 1 fremgår det, at DI Byggeri vurderer, at den nye lovgivning ikke træder i kraft pr. 1. januar 2027, sådan som det fremgik af det lovforslag, der blev fremsat før folketingsvalget. En vedtagelse af en trappemodell med en øvre grænse på 5.000.000 kr. inden ikrafttræden af ny lovgivning vurderes derfor at være i strid med tilbudsloven.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Beslutninger om kædeansvar kan indarbejdes i kommende udbud og kontrakter umiddelbart efter afgørelse i Økonomi- og Erhvervsudvalget og byrådet. En eventuel hævelse af trappemodellens beløbsgrænse til 5.000.000 kr. kan derimod først gennemføres, når ny lovgivning er trådt i kraft.

Økonomiske forhold og konsekvenser

En eventuel indførelse af kædeansvar må forventes at medføre øgede administrative udgifter til kontraktstyring, dokumentationskrav og opfølgning. Derudover må det forventes at entreprenørerne indregner den økonomiske risiko i deres tilbud, så licitationspriserne bliver højere.

Juridiske og planmæssige forhold

Sagen vedrører kommunens kontraktvilkår og udbudspraksis på bygge- og anlægsområdet. En eventuel indførelse af kædeansvar vil skulle implementeres i det gældende administrationsgrundlag for udbud af byggeanlægsprojekter.

Fraværende Mads Panny, Lars Mogensén

Punkt 4: Indkøb af kyllingekød

26/10769

Resume

Ungebyrådet besluttede på mødet 8. april 2026 at støtte op om udfasning af hurtigvoksende 'turbokyllinger' i kommunale institutioner. I denne sag lægges der op til, at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager stilling til indkøb af kyllingekød, samt hvordan en eventuel ændring i indkøbet af kyllingekød skal finansieres.

Indstilling

Direktøren for Beskæftigelse, Økonomi & Personale foreslår,

1. at udvalget tager stilling til, om der skal ske ændring i indkøbet af kyllingekød, hvilket at de fire ambitionsniveauer der i givet fald vælges, og om en eventuel merudgift skal tages med som en del af budgetlægningen eller forudsættes afholdt indenfor det nuværende budget.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 15-06-2026

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at indkøb af kyllingekød skal ske efter ambitionsniveau 2, og
2. at finansieringen findes i forbindelse med budgetlægningen for 2027.

Fraværende:

Mads Panny

Lars Mogensen

Sagsfremstilling

Historik

I forbindelse med temadrøftelsen af udbud og indkøb i Økonomi- og Erhvervsudvalget 26. februar 2026 blev indkøb af kyllingekød i kommunale institutioner drøftet.

Den Grønne Ungdomsbevægelse har tilsendt Viborg Ungebyråd et notat, hvor de på baggrund af andre kommuners beregninger opstiller en række scenarier med dertilhørende overslag på merudgifter. Henvendelsen kan ses som bilag nr.

1. Ungebyrådet besluttede 8. april 2026 at støtte op om udfasning af hurtigvoksende 'turbokyllinger' i kommunale institutioner.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Turbokyllinger er kyllinger avlet til hurtig vækst. I Danmark er der typisk tale om kyllinger af racen Ross 308. Dyrenes Beskyttelse har defineret turbokyllinger som kyllinger, der er avlet til at være udvokset efter 30-35 dage. Langsommere voksende kyllinger i den industrielle produktion er det typisk 41-45 dage og for langsomt voksende kyllinger er det 50-81 dage. Statens dyrevelfærdsmærke følger en lignende definition, hvor en langsommere voksende kylling som minimum skal vokse 25 % langsommere end racen Ross 308. Det svarer til minimum 41 dage.

Ifølge en rapport fra 2025 om dyrevelfærd i slagtekyllingeproduktionen fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan en hurtig vækstrate for slagtekyllinger medføre benproblemer, åndedrætsbesvær, hudlidelser og hjertestop, hvilket rejser dyrevelfærds-mæssige bekymringer. Turbokyllinger vil ofte være af racen Ross 308 eller Cobb 500, men oplysninger om kyllingens race fremgår ikke nødvendigvis af det enkelte produkt.

Man kan anvende Statens Dyrevelfærdsmærke (1-3 hjerter) ved indkøb af kyllingekød, eller alternativt Statens mærkning for økologi, for at sikre, det indkøbte kød er fra langsommere voksende kyllingeracer. Ved Viborg Kommunes leverandør af fødevarer kan det suppleres med mærkning af 'Ikke Ross 308'.

Ambitionsniveau

Det er ikke muligt at finde mærkede alternativer for alle kyllingeprodukter. Nogle kommuner har derfor valgt at undtage produkter, hvor der ikke findes et alternativ til turbokyllinger. Af ofte indkøbte produkter i Viborg Kommune er der tale om følgende: Kyllingespyd, kyllingefrikadeller og kyllingepølsehorn.

I Viborg Kommune er man tilsluttet Staten- og Kommunernes Indkøbsservices fødevareaftale. Derfor tager følgende beregninger udgangspunkt i aftaleleverandørens produktsortiment.

Forvaltningen har gennemgået leverandørens sortiment og vurderer, at der er to realistiske scenarier for udfasning af turbokyllinger. Da kun et fåtal af leverandørens produkter er mærket med Statens Dyrevelfærdsmærke, er det i praksis mest meningsfuldt at opdele ændringen i indkøb til enten at sætte krav om en mærkning der mindst garanterer, at kyllingekødet ikke er fra racen Ross 308 eller alternativt sætte et ambitionsniveau for højere krav til dyrevelfærd ved krav om Statens mærkning for økologi.

Hvis der vælges at gå med et scenarie om fravalg af kyllingekød fra Ross 308, vil det inkludere indkøb af kyllingekød mærket 'Ikke Ross 308', dyrevelfærdsmærkerne med 1-3 hjerter samt statens økologimærkning. Hvis der vælges at gå med scenarie om økologimærkning, vil det kun være produkter mærket med økologi, som er inkluderet.

Det giver følgende fire ambitionsniveauer:

1. Der sættes krav til mærkning som garanterer, der ikke er tale om Ross 308 for de produkter, hvor der findes et alternativ.
2. Der sættes krav til mærkning som garanterer, der ikke er tale om Ross 308.
3. Der sættes krav om økologi-mærkning for de produkter hvor der findes et økologisk alternativ.
4. Der sættes krav om økologi-mærkning.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Erfaringer fra andre kommuner viser, at økonomiske konsekvenser varierer betydeligt afhængigt af nuværende indkøbsmønstre, ambitionsniveau og valg af udskæringer.

I 2025 blev der indkøbt for 7 mio. kr. kød, hvoraf kyllingekød udgjorde 1,2 mio. kr. Kyllingekød købes af køkkener bredt i organisationen, hvilket blandt andet dækker børnehaver, plejecentre, døgninstitutioner, kantiner, skoler og Madservice.

Forvaltningen har lavet et overslag på merudgifterne på baggrund af indkøbet af kyllingekød i 2025. Ved beslutning om at anvende 'Ikke Ross 308'-mærkningen vil merudgiften være ca. 50 % (0,6 mio. kr.) ved både ambitionsniveau 1 og 2. Ved beslutning om kun at indkøbe økologiske kyllinger vil merudgiften være ca. 100 % (1,1 mio. kr.) ved både ambitionsniveau 3 og 4.

Hvis man vælger også at udfase produkter, hvor der ikke findes et mærket alternativ, skal man være opmærksom på, at der også er indirekte omkostninger for køkkenerne ved at alternativerne ofte vil kræve længere tid at tilberede.

Et krav om ændring af indkøb af kyllingekød vil medføre en merudgift for køkkenerne i form af en større pris ved indkøb. Hvis finansieringen skal findes ved anvendelse af andre udskæringer, vil det øge de indirekte udgifter til tilberedning af maden.

En ændring uden tilhørende finansiering kan medføre at køkkenerne erstatter kyllingekød med andre typer af kød, eksempelvis okse- og grisekød, hvor der ikke er stillet krav til dyrevelfærden. Det vil have en negativ indvirkning på den gennemsnitlige udledning af CO₂e/kg. Hvis køkkenerne i stedet erstatter kylling med plantebaserede alternativer, vil det modsat have en positiv effekt på udledningen af CO₂e/kg.

En anden konsekvens er, at køkkenerne skal finde finansiering til de øgede udgifter andre steder indenfor budgettet. Det kan være ved at skære ned på kødforbruget, ved at skære ned på personaletimerne eller andet.

Konsekvenserne vil eventuelt kunne afbødes ved, at der følger finansiering med til en eventuel beslutning om ændring af indkøbet af kyllingekød. Forvaltningen foreslår, hvis der vælges at sættes krav til mærkning af kyllingekød ved indkøb, at der tages stilling til, om køkkenerne i givet fald skal kompenseres ved at lade merudgiften indgå i budgetlægningen eller om udgifterne skal afholdes indenfor budgettet.

Konsekvenser ved en udfasning

Yderligere skal man være opmærksom på, at kommunen ikke på nuværende tidspunkt kan pålægge eksterne leverandører af færdig tilberedt mad, som eksempelvis skolemad, mad til arrangementer og fritvalgsleverandører på ældreområdet, at leve op til en ændret praksis for indkøb af kyllingekød.

Det vil være muligt at indskrive krav om mærkning af kyllingekød i fritvalgskontrakterne, hvis man vælger at ændre indkøbet af kyllingekød. Madservice vil skulle konkurrere med leverandører, der ikke har restriktioner på hvilken type kyllingekød, de indkøber, hvis samme krav ikke stilles fritvalgsleverandørerne.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Henvendelse fra Den Grønne Ungdomsbevægelse 14-04-2026 inkl. bilag (pdf)

Fraværende Mads Panny, Lars Mogensen

Punkt 5: Uddannelsesfond

26/14153

Resume

Økonomi- og Erhvervsudvalget præsenteres for forslag til etableringen af en uddannelsesfond i Viborg Kommune med henblik på drøftelse af den videre proces.

Indstilling

Direktøren for Kultur & Udvikling foreslår,

1. at oplægget og den videre politiske proces drøftes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 15-06-2026

Punktet udsættes til mødet i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 17. juni.

Fraværende:

Mads Panny

Sagsfremstilling

Historik

Etableringen af en uddannelsesfond i Viborg Kommune indgår i konstitueringsaftalen for byrådet 2026-2029.

Fonden skal som udgangspunkt understøtte, at der i Viborg Kommune er et attraktivt studiemiljø, der bliver tiltrukket uddannelser og der er kvalificeret arbejdskraft til erhvervslivet og de offentlige arbejdspladser.

Inddragelse og høring

Oplægget til fonden er blevet drøftet, justeret og udarbejdet i dialog med Forum100 og styregruppen for Karriereby Viborg. Forum100 rummer ledelsesrepræsentanter fra folkeskolen, Forberedende Grunduddannelse (FGU), Erhvervsuddannelserne, Gymnasiale uddannelser (STX, HHX og HTX) samt embedsværk der understøtter Uddannelses- og Beskæftigelsesudvalget.

Karriereby Viborg har en styregruppe med repræsentanter fra ungdomsuddannelser, erhvervsuddannelser og videregående uddannelser, samt erhvervsdirektøren fra Business Viborg. Fra kommunal side sidder direktøren fra Kultur og Udvikling, samt relevante chefer på tværs af direktørområder.

Beskrivelse

Oplægget til uddannelsesfonden har til formål at samle, målrette og allokere ressourcer til arbejdet, der styrker studiemiljø, uddannelsesudbud og udbuddet af kvalificeret arbejdskraft – og i forlængelse heraf have positiv effekt i forhold til byrådets Sammenhængsmodel, mål 1-3:

1. Danmarks bedste erhvervskommune
2. Flere studiepladser og stærkere studiemiljø
3. Positiv befolkningsudvikling, især blandt 18–35-årige

Fonden tænkes organiseret med en selvstændig bestyrelse med repræsentation fra relevante aktører samt en tværgående sekretariatsfunktion i forvaltningen og arbejdsgrupper (faste såvel som opgavebestemte grupper).

Fonden skal kunne fungere som platform for partnerskaber og medfinansiering af strategiske indsatser. Fonden har som ambition at samle indsatser på tværs uddannelses typer og -faser under en konstruktion. Det foreslås, at Forum100 og Karriereby Viborg bliver nedlagt i deres nuværende form og navn. Samarbejdet mellem aktørerne vil dog fortsætte i fonds regi men med nye samarbejdsflader i faste og opgavebestemte arbejdsgrupper.

Flere af de aktører, som tænkes ind i fonden, har siden 2007 været konkurrenceudsat, og derfor ser de hinanden som direkte konkurrenter om elever og studerende.

Dette er rammevilkår for fonden, men fonden har fokus på et samlet uddannelsesbillede og skal arbejde på, at uddannelsesområdet ikke bliver et nulsumsspil, hvor uddannelserne kæmper om de samme elever og studerende, men i stedet sammen gør puljen af elever og studerende større via tiltrækning udefra og ved at få potentielle ”blivere” til at studere og uddanne sig lokalt.

Samlet udkast til Uddannelsesfonden fremgår af bilag nr. 1.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Fonden lægger op til en kommunal medfinansiering efter et krone-til-kroneprincip, hvor erhvervslivet eller -fonde bidrager med den anden halvdel af finansieringen.

Budget herfor lægges op til politisk drøftelse.

Juridiske og planmæssige forhold

Det vurderes hensigtsmæssigt, at fondens stiftende parter indhenter bistand til at udarbejde en juridisk hensigtsmæssig og bæredygtig fondskonstruktion, som alle stiftende og deltagende parter kan se sig selv ind i, og som sikrer fonden det bedst mulige udgangspunkt for arbejdet med at nå sine målsætninger.

Bilag

Uddannelsesfond - beskrivelse (pdf)

Bemærkninger til fond (pdf)

Fraværende Mads Panny

Punkt 6: Optimering af samarbejde og ressourcer anvendt til erhvervsfremme

26/14167

Resume

Økonomi- og Erhvervsudvalget gives en foreløbig afrapportering på de administrative drøftelser med erhvervsserviceaktørerne Vi er Viborg, Business Viborg, VisitAarhus og Erhvervshus Midtjylland som baggrund for en drøftelse med den politiske og administrative ledelse af de 4 organisationer.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

1. at den foreløbige afrapportering på de administrative drøftelser med erhvervsserviceaktørerne tages til efterretning.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2026-2029) den 15-06-2026

Indstillingen fra kommunaldirektøren godkendes.

Fraværende:

Mads Panny

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede i forbindelse med mødet i maj 2026, at der skulle indledes drøftelser på administrativt plan med Vi er Viborg, Business Viborg, VisitAarhus og Erhvervshus Midtjylland, og at organisationernes politiske og administrative ledelser skulle inviteres med til dagens møde.

Baggrunden for drøftelserne er, at Viborg Kommune som Vinderkommune indenfor erhvervsområdet i samarbejde med erhvervslivets egne organisationer vil optimere anvendelsen af de ressourcer, der anvendes på erhvervsfremme for i højere grad at skabe bedre rammer og vilkår for udvikling og vækst.

I forlængelse heraf indgår det som en del af konstitueringsaftalen for Viborg Byråd 2026-2029, at der skal være en direktør for erhvervsudvikling i Viborg Kommune med fokus på erhvervslivets udviklingsmuligheder, rammer og vilkår.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Til dagens møde er den politiske og administrative ledelse af Vi er Viborg, Business Viborg, VisitAarhus og Erhvervshus Midtjylland inviteret til at deltage.

Inden dagens møde er der gennemført administrative drøftelser med ledelsen af de fire erhvervsfremmeorganisationer.

Udgangspunktet for drøftelserne er taget i de temaer for erhvervsfremme, som virksomhederne selv formulerede i forbindelse med nytårskuren i januar og erhvervspolitisk topmøde i marts, og som er illustreret i nedenstående figur:

Dagsorden for møderne har været:

1. Ny rammesætning af Viborg Kommunes tydeligere politiske ambition indenfor erhverbssområdet
2. Gennemgang og drøftelse af de vigtigste indsatsområder/temaer i diagrammet ovenfor.
3. Status på og gennemgang af de opgaver, som hver enkelt aftalepartner løser i dag (og med hvilke kompetencer, redskaber og resultater)
4. Drøftelse af hvilke opgaver, som hver enkelt aftalepartner kan understøtte fremadrettet (og med hvilke kompetencer og redskaber)
5. Eventuelle målepunkter som følge af dagsordenens pkt. 3.

Alle erhverbssfremmeaktører er oplyst om, at Viborg Kommunes analyser vedr. erhverbssfremmeområdet kan medføre, at organisationerne ikke fremadrettet skal løse de samme opgaver som i dag.

På baggrund af Økonomi- og Erhverbssudvalgets drøftelser om fremtidige erhverbssindsatser på udvalgets seminar i februar 2026 har der herudover været dialog med de mest fremtrædende erhverbssnetværk i kommunen om hvordan Viborg Kommune bedst indgår en tættere løbende dialog med erhverbsslivet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Mads Panny

Punkt 7: Underskriftsark

26/545

Sagsfremstilling

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive elektronisk i FirstAgenda ved at trykke ”Godkend”.

Fraværende Mads Panny